

Nr 149.

Godkänd av första kammaren den 16 april 1926.

Godkänd av andra kammaren den 16 april 1926.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av vissa framställningar rörande pensioner eller understöd åt efterlevande till vissa i statens tjänst anställda personer.

(Bankoutskottets utlåtande nr 25.)

Till Konungen.

Riksdagen får härmed anmäla sina beslut i anledning av nedannämnda framställningar rörande pensioner eller understöd åt efterlevande till vissa i statens tjänst anställda personer.

Innan riksdagen ingår på behandling av de särskilda framställningar, som i denna skrivelse avses, har riksdagen ansett sig böra framhålla vissa allmänna synpunkter beträffande pensionering av statstjänarens efterlevande.

I motsats till vad fallet är med avseende å tjänstepensionering har i fråga om familjepensionering för statstjänare hittills såsom allmän princip gällt, att kostnaderna för denna pensionering böra bestridas väsentligen genom befattningshavarnas egna avgifter och att staten härvidlag bör i huvudsak inskränka sig till att medverka vid bildandet av kassor eller pensionsanstalter för pensioneringens handhavande. För ordinarie befattningshavare i statstjänst är ock familjepensioneringen — fränsett kvinnliga tjänstemän — för närvarande ordnad genom särskilda kassor, i vilka delägarskap numera såsom regel är obligatoriskt för vederbörande tjänst innehavare. Beträffande icke-ordinarie personal har däremot hittills endast undantagsvis möjlighet beretts att genom erläggande av avgifter till änke- och pupillkassa sörja för efterlevandes pensionering.

Med hänsyn till nyssnämnda allmänna grundsats att statstjänarens familje-

pensionering i stort sett bör bestridas med deras egna avgifter har det ansetts betänkligt att med statsmedel pensionera efterlevande till befattningshavare, vilka icke ägt eller icke begagnat sig av möjlighet att på angivet sätt sörja för sina efterlevandes underhåll. I åtskilliga fall hava dock statsmakterna, särskilt under senare år, beviljat pensioner eller därmed jämförliga årliga understöd åt efterlevande till befattningshavare av nyss angivna kategorier. Detta gäller företrädesvis efterlevande till befattningshavare i icke-ordinarie anställning, av vilka största antalet äro till arbetarpersonal hänförliga eller med sådan personal i förevarande hänseende jämförliga anställningshavare vid försvarsväsendet; i ett fåtal fall hava dock understöd beviljats även åt efterlevande till icke-ordinarie befattningshavare inom övriga grenar av statsförvaltningen. I vissa fall har emellertid riksdagen beviljat pensioner eller understöd jämväl åt efterlevande till ordinarie befattningshavare, vilka antingen icke varit skyldiga att ingå i änke- och pupillkassa samt av ekonomiska skäl varit förhindrade att frivilligt inträda i sådan kassa eller ock av särskilda orsaker icke varit berättigade till delaktighet i änke- och pupillkassa.

I de fall, då beviljande av understöd av nu förevarande slag förekommit, har emellertid beträffande såväl ordinarie som icke-ordinarie befattningshavares efterlevande såsom förutsättning för understöds tilldelande gällt — förutom att befattningshavaren under viss ej alltför kort tid varit anställd i statens tjänst — att ömmande omständigheter i de särskilda fallen kunnat anses föreligga. I fråga om änka har så ansetts vara förhållandet, då hon på grund av hög ålder eller sjuklighet varit oförmögen till arbete och därjämte befunnits meddellös eller i avsaknad av tillräckliga medel för sitt uppehälle samt icke ägt anhöriga, som funnits kunna och böra sörja för eller bidra till hennes uppehälle. Där särskilt ömmande omständigheter varit för handen, har riksdagen i ett fåtal fall medgivit tillägg till änkepensionen genom beviljande av särskilda understöd åt minderåriga barn, vilka understöd med få undantag bestämts att utgå till och med utgången av det kalenderår, varunder vederbörande uppnått 18 års ålder. I regel har dock understödet inskränkts till änkepension. Om änkan icke uppnått högre ålder och funnits vara arbetsför men haft minderåriga barn att försörja, har riksdagen i vissa fall, där behov av understöd syns föreligga, berett sådant understöd icke genom änkepension utan endast i form av uppfostringsbidrag åt barnen under deras uppväxttid. Även där avliden statstjänare vid fränfallet efterlämnat föräldralösa barn, som funnits vara i behov av understöd, har sådant stundom beretts genom årliga underhållsbidrag åt barnen under deras minderårighetstid.

Beträffande storleken av de understöd, som sålunda plägat beviljas efterlevande till vissa befattningshavare i statens tjänst, synes — ehuru några strängt enhetliga grunder enligt sakens natur icke kunnat tillämpas, då såsom förut framhållits beloppen måst bestämmas med hänsyn tagen till omständigheterna i varje särskilt fall — i stort sett hava gällt följande.

Beträffande änkor efter ordinarie tjänstemän hava beloppen i de flesta fall tillmätts med viss hänsyn tagen till storleken av den pension, som skulle hava utgått, därest befattningshavaren varit delägare i vederbörande änke- och pupillkassa, varvid dock så gott som undantagslöst större eller mindre reduktion ägt rum, där vederbörliga pensionsavgifter ej blivit erlagda. I fråga om en till nu avsedda kategori hänförlig grupp av efterlevande, vilka under en följd av år i talrika fall beretts understöd, nämligen änkor efter avlidna vaktkonstaplar m. fl. befattningshavare vid fängvården, hava dock understöden under de senaste åren oberoende av omständigheter, vilka för delägare i vederbörande änke- och pupillkassa kunnat påverka pensionsbeloppens storlek, bestämts till fixa belopp av 240 kronor årligen. Vad icke-ordinarie personal angår, har beträffande efterlevande till sådana befattningshavare, vilka utövat tjänst med mer eller mindre direkt motsvarighet i ordinarie befattning, vid understödsbeloppens avvägande stundom tagits hänsyn till storleken av den pension, som skulle hava utgått för motsvarande ordinarie tjänst. Vidkommande övriga icke-ordinarie befattningshavare — företrädesvis alltså till arbetarpersonal hänförliga eller med sådan personal jämförliga anställningshavare — hava understöden i regel bestämts till avrundade mindre belopp, vilka i allmänhet icke i nämnvärd mån gjorts beroende av storleken utav vederbörande befattningshavares avlöning. De belopp, som därvid kommit i fråga, hava beträffande änkor i det övervägande antalet fall bestämts till 300 kronor årligen men stundom även till 250 eller 200 kronor. I vissa fall hava dock avvikelser uppåt eller nedåt från nu nämnda belopp ägt rum med hänsyn till olika förut berörda omständigheter, såsom de efterlevandes ekonomiska ställning, ålder och hälsotillstånd, befattningshavarens tjänstetid o. s. v. Jämväl i fråga om s. k. barnpensioner hava beloppen växlats; under de senaste åren hava dock understödsbeloppen till minderåriga barn i det ojämförligt största antalet fall bestämts till 100 kronor årligen för varje barn.

Genom beslut av 1925 års riksdag företogs en reglering av pensionerna till vissa f. d. befattningshavare i statens tjänst m. fl. pensionärer, i samband varmed förutsattes, att pensioner, som senare än år 1925 beviljades genom särskilda beslut av riksdagen, skulle till beloppen så avpassas, att de kunde betraktas såsom nyreglerade. I anslutning till denna reglering av tjänstepensioner har det ansetts ändamålsenligt att jämväl pensioner, som genom särskilda beslut av riksdagen hädanefter beviljas änkor och barn, så avvägas, att mera enhetliga grunder i avseende å tilläggsförmåner å pensioner skulle kunna för framtiden tillämpas. I sådant syfte har Eders Kungl. Maj:t i proposition nr 63 till innevarande års riksdag föreslagit ändrade bestämmelser rörande pensions- och dyrtidstillägg åt vissa änkor och barn efter befattningshavare i statens tjänst m. fl. av innebörd, att å pensioner, som senare än vid 1925 års riksdag genom särskilt beslut av riksdagen beviljas änkor och barn, endast under förutsättning av riks-

dagens särskilda medgivande må åtnjutas vare sig pensionstillägg eller dyrtidstillägg enligt de mera förmånliga grunder, som hittills gällt beträffande s. k. oreglerade pensioner av förevarande slag. Riksdagen har numera bifallit ifrågavarande förslag (skrivelse den 3 mars 1926 nr 60).

Med anledning av vad riksdagen sålunda beslutit erfordras beträffande familjepensioner, som hädanefter beviljas av riksdagen, en omräkning av de belopp, vilka eljest kunnat ifrågakomma. Sådan omräkning har verkställts beträffande samtliga de fall av änkeunderstöd, som beröras i denna skrivelse.

I samband med den omräkning av ifrågavarande understöd, som på sätt nyss angivits måste äga rum, har riksdagen emellertid funnit det vara önskvärt att såvitt möjligt åvägabringa en viss utjämning av de lägsta i normala fall förekommande änkeunderstöden, d. v. s. sådana mellan 200 och 300 kronor. Beträffande dessa understöd tillåter sig riksdagen att här nedan ange beloppen av de totala pensionsförmåner för år, som hittills varit förenade med pension till ensam änka å förutnämnda belopp respektive 200, 250 och 300 kronor:

Pension	Pensions- tillägg	Summa	Dyrtidstillägg ¹ (enligt högre grunder)	Summa
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
200	90	290	168	458
250	90	340	199	539
300	90	390	230	620

För att giva ungefär samma totalförmåner skulle nämnda pensioner nu behöva omräknas till nedan angivna belopp:

Ny pension	Dyrtidstillägg ¹ (enligt lägre grunder)	Summa
Kr.	Kr.	Kr.
324	123	447
384	146	530
444	169	613

Med avseende å den utjämning av ifrågavarande understöd till änkor, som riksdagen enligt vad nyss anförts funnit önskvärd, har riksdagen efter övervägande såsom normalt belopp för ifrågavarande änkepensioner funnit sig böra fastställa 384 kronor årligen. Detta belopp ligger visserligen något lägre än vad som motsvarar en oreglerad änkepension å 300 kronor men skulle å andra sidan innebära någon förhöjning beträffande vissa lägre pensioner. I stort sett skulle härigenom enligt riksdagens mening åstadkommas ett mera rättvist avvägande av understöden för ifrågavarande

¹ Dyrtidstilläggen äro beräknade vid en levnadskostnadsindex av 175 och för pensionär utan barn. Vid beäkningen har hänsyn icke tagits till i § 4 sista stycket av gällande kungörelse föreskrivna avrundningar.

fall. Givet är emellertid, att även för framtiden avvikelser, såväl uppåt som nedåt, kunna ifrågakomma med hänsyn till omständigheterna i särskilda fall.

Vad beträffar s. k. barnpensioner skulle en direkt omräkning till nyreglerade belopp av hittills beviljade sådana understöd komma att medföra vissa tekniska olägenheter i de fall, där pensionering äger rum av flera syskon. Med hänsyn härtill och då dylika pensioner hittills endast i enstaka fall förekommit, har riksdagen ansett en direkt omräkning av dessa pensioner icke böra äga rum på sätt skett beträffande änkepensioner. Riksdagen har därför i de i denna skrivelse omförmälda fall, där understöd till minderåriga barn beslutits, endast ansett sig böra bestämma de nyreglerade belopp, vilka i varje särskilt fall funnits skäliga, utan att ställa dessa understöd i bestämd relation till förut i motsvarande fall beviljade barnpensionsbelopp.

Det har redan tidigare erinrats, att statstjänares familjepensionering hittills ansetts böra i stort sett bestridas genom deras egna avgifter. Riksdagen anser det vara av vikt att denna grundsats alltjämt upprätthålles. Det förhållandet att i en del undantagsfall, där ömmande omständigheter ansetts föreligga, understöd av statsmedel beretts efterlevande till befattningshavare, vilka icke själva kunnat sörja för sina efterlevandes underhåll, kan sålunda icke få tagas till intäkt för någon rätt för övriga statstjänares efterlevande till understöd av statsmedel. Riksdagen har därför i detta sammanhang velat framhålla angelägenheten av att genom statsmakternas försorg åtgärder så snart ske kan vidtagas för att bereda möjlighet även för icke-ordinarie personal att grundlägga rätt till familjepension. Riksdagen vill erinra, att beträffande till arbetarpersonal hänförliga anställningshavare vid försvarsväsendet och allmänna civilförvaltningen 1921 års pensionskommitté i betänkande den 30 november 1925 (nr VI) framlagt ett förslag, åsyftande, förutom vissa grunder för tjänstepensionering, jämväl bestämmelser rörande en på avgiftsplikt grundad familjepensionering för sådana anställningshavare. Sedan Eders Kungl. Maj:t i statsverkspropositionen till innevarande års riksdag bebådat framställning till riksdagen rörande anslag för bestridande av statsverkets kostnader för pensionering av de i pensionskommitténs berörda förslag avsedda befattningshavarna, har Eders Kungl. Maj:t i skrivelse den 12 februari 1926, nr 93, givit riksdagen tillkänna, att proposition i sagda ämne icke komme att avlätas till pågående riksdag. Då förhållandena beträffande särskilt familjepensionering för ifrågavarande befattningshavargrupper för närvarande icke kunna anses tillfredsställande, måste det enligt riksdagens mening vara angeläget att frågan om sådan pensionering inom en nära framtid må kunna bringas till en lösning.

Riksdagen övergår härefter till behandling av ovanberörda framställningar angående pensioner eller understöd.

I. Efterlevande till befattningshavare inom försvarsväsendet och allmänna civilförvaltningen.

1:o.

I en till riksdagen avlåten, den 8 januari 1926 dagtecknad proposition nr 19 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över justitiedepartementens ärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att envar av slöjdläraryn Per Leander Anderssons änka *Anna Severina Andersson*, född *Johansdotter*, vaktkonstapeln Per Anderssons änka *Anna Märta Andersson*, född *Normark*, vaktkonstapeln Carl Johan Agrells änka *Elna Agrell*, född *Persdotter*, samt vaktkonstapeln Johan Aron Svenssons änka *Anna Maria Svensson*, född *Nilsdotter*, må från och med den 1 januari 1926 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 240 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag har ej givit riksdagen anledning till erinran i annat avseende än att understödsbeloppen — i enlighet med vad riksdagen inledningsvis i denna skrivelse framhållit i fråga om viss reglering av änkepensioner — ansetts böra avpassas med hänsyn till att å desamma ej komma att utgå andra tilläggsförmåner än dyrtidstillägg enligt grunder, som gälla för s. k. nyreglerade familjepensioner. På grund härav och i anslutning till vad riksdagen i nämnda sammanhang yttrat angående önskvärdheten av viss utjämning av lägre änkepensioner har riksdagen ansett beloppen böra bestämmas till 384 kronor årligen. Sammanlagda pensionsförmånen skulle alltså komma att under nuvarande förhållanden uppgå till omkring 530 kronor årligen.

Åberopande det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition, medgivit, att envar av slöjdläraryn Per Leander Anderssons änka *Anna Severina Andersson*, född *Johansdotter*, vaktkonstapeln Per Anderssons änka *Anna Märta Andersson*, född *Normark*, vaktkonstapeln Carl Johan Agrells änka *Elna Agrell*, född *Persdotter*, samt vaktkonstapeln Johan Aron Svenssons änka *Anna Maria Svensson*, född *Nilsdotter*, må från och med den 1 januari 1926 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 384 kronor.

2:o.

I två likalydande motioner (I: 189 och II: 274) har hemställts, »att riksdagen ville medgiva, att vaktkonstapeln Sven August Petterssons änka *Cecilia Charlotta Pettersson*, född *Hansson*, må från och med den 1 januari 1926 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande

änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 240 kronor.»

På sätt statskontoret uti avgivet utlåtande i ärendet framhållit och riksdagen jämväl i annat sammanhang erinrat, lærer understöd av statsmedel till änkor efter befattningshavare, om vilka här är fråga, böra utgå endast där ömmande omständigheter kunna anses föreligga. Av den beträffande änkan Pettersson förebragta utredningen framgår, att hon uppnått en ålder av närmare 80 år och är oförmögen att genom arbete bidra till sitt uppehälle, att hon saknar alla tillgångar samt att hennes anhöriga måste anses vara i svaga ekonomiska omständigheter. Under sådana förhållanden och med hänsyn till mannens 35-åriga väl vitsordade anställning i statens tjänst har riksdagen ansett skäl föreligga att bevilja ett årligt understöd av statsmedel till änkan Pettersson under hennes återstående livstid. Beloppet av detta understöd har i enlighet med vad under nästföregående punkt beslutits ansetts böra bestämmas till 384 kronor, och har understödet funnits böra utgå från och med den 1 januari 1926 å allmänna indragningsstaten.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av förevarande motioner medgivit, att vaktkonstapeln Sven August Petterssons änka Cecilia Charlotta Pettersson, född Hansson, må från och med den 1 januari 1926 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 384 kronor.

3:o.

I två inom riksdagen väckta likalydande motioner (I:190 och II:273) har hemställts, »att riksdagen ville medgiva, att vaktkonstapeln Carl Fredrik Eklunds änka *Amanda Matilda Eklund, född Nilsson*, må från och med den 1 januari 1926 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 240 kronor.»

Med hänsyn till de omständigheter, som i ärendet blivit anförda, har riksdagen funnit sig böra medgiva, att änkan Eklund beredes ett årligt understöd av statsmedel under sin återstående livstid, så länge hon lever ogift. Beloppet av detta understöd har i enlighet med vad riksdagen under punkterna 1:o och 2:o här ovan medgivit ansetts böra bestämmas till 384 kronor årligen, att från och med den 1 januari 1926 utgå å allmänna indragningsstaten.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av förevarande motioner medgivit, att förre vaktkonstapeln Carl Fredrik Eklunds änka *Amanda Matilda Eklund, född Nilsson*, må från och med den 1 januari 1926 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 384 kronor.

4:o.

I en till riksdagen avlåten, den 5 februari 1926 dagtecknad proposition nr 122 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för samma dag, i punkt 1:o föreslagit riksdagen medgiva, att vicekonsuln i Rotterdam, konsuln Johannes Edward Folkardus Folkard von Scherlings änka *Paula Folkard von Scherling, född Rohn*, må från och med ingången av år 1925 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 912 kronor.

Riksdagen har, om ock med någon tvekan, ansett sig böra medgiva beredande av pension åt änkan Folkard von Scherling. Denna pension har emellertid synts riksdagen icke böra bestämmas till högre belopp än som av 1924 års riksdag beviljats änkan efter vicekonsuln i Berlin A. E. Moberg eller 500 kronor årligen, vilken summa motsvaras av s. k. ny-reglerad änkepension å 600 kronor.

På grund av det anförda anmäler riksdagen, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgivit, att vicekonsuln i Rotterdam, konsuln Johannes Edward Folkardus Folkard von Scherlings änka *Paula Folkard von Scherling, född Rohn*, må från och med ingången av år 1925 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 600 kronor.

5:o.

I punkten 2:o av förevarande proposition nr 122 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att kanslivaktmästaren vid beskickningen i Wien Alois Kerns änka *Anna Kern* må från och med den 1 juni 1925, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig pension av 444 kronor, under iakttagande därav att vid första utbetalningen av understödet avdrag göres, motsvarande den till änkan Kern jämlikt Eders Kungl. Maj:ts beslut den 17 juli 1925 utbetalade gratifikationen.

Riksdagen har på grund av de i ärendet återopade omständigheterna och med hänsyn till riksdagens beslut i vissa liknande fall funnit sig böra medgiva, att pension av statsmedel beredes änkan Kern under hennes återstående livstid. Beloppet av denna pension har emellertid, i enlighet med vad riksdagen i annat sammanhang angivit, synts böra bestämmas till 384 kronor årligen.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, medgivit, att kanslivaktmästaren vid beskickningen i Wien Alois Kerns änka *Anna Kern* må från och med den 1 juni 1925, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten åtnjuta en årlig

pension av 384 kronor, under iakttagande därav att vid första utbetalningen av understödet avdrag göres, motsvarande den till änkan Kern jämlikt Eders Kungl. Maj:ts beslut den 17 juli 1925 utbetalade gratifikation.

6:o.

Eders Kungl. Maj:t har i en till riksdagen avlåten, den 12 februari 1926 dagtecknad proposition nr 129, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för samma dag, i punkten 1:o föreslagit riksdagen medgiva, att nedannämnda änkor efter daglönare vid flottans varv i Karlskrona, nämligen Sven Peter Johanssons änka *Kristina Albertina Johansson*, Petter August Viktor Karlssons änka *Gerda Matilda Karlsson*, Johan Alfred Anderssons änka *Frida Charlotta Andersson*, Hans Ottossons änka *Maria Charlotta Ottosson*, Sven Otto (Svensson) Alexanderssons änka *Hilda Maria Alexandersson*, Johan Erik Oscar Karlssons änka *Karolina Karlsson*, Sven Anderssons änka *Ingrid Andersson*, Ernst Gustaf Hellströms änka *Hilda Kristina Hellström*, Karl Vilhelm Dahlströms änka *Wilhelmina Dahlström*, Viktor Emanuel Nilssons änka *Ellen Sofia Nilsson*, Karl August Olssons änka *Hilda Ottilia Olsson* och Axel Vilhelm Strömblads änka *Elina Amalia Strömblad* må från och med den 1 januari 1926 komma i åtnjutande av årliga pensioner å allmänna indragningsstaten till belopp av 324 kronor för envar, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd.

På de skäl, som i statsrådsprotokollet blivit åberopade, har riksdagen funnit sig böra medgiva, att understöd av statsmedel beredas ifrågavarande änkor under deras återstående livstid. Vad angår storleken av dessa understöd vill riksdagen erinra att, såsom i annat sammanhang framhållits, änkor efter daglönare vid flottans varv i Karlskrona, vilka ansetts böra pensioneras, i de flesta fall, liksom flertalet änkor efter statstjänare i jämförlig ställning, under de senare åren plägat erhålla understöd till belopp av 300 kronor för år, motsvarande nyreglerade änkepensioner å 444 kronor. Under sådana förhållanden har riksdagen funnit skäl föreligga att för nu ifrågavarande änkor besluta högre pensionsbelopp än de av Eders Kungl. Maj:t föreslagna, vilka motsvara oreglerade änkepensioner till belopp av 200 kronor. Med hänvisning till vad riksdagen förut i denna skrivelse anfört angående önskvärldheten av att söka ernå en utjämning av pensionsbeloppen för änkor efter befattningshavare av här avsedda och med dem närmast jämförliga kategorier har riksdagen därvid ansett sig böra stanna vid att bestämma understödsbelopp av 384 kronor för år.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgivit, att nedannämnda änkor efter daglönare vid flottans varv i Karlskrona, nämligen Sven Peter Johanssons änka *Kristina Albertina Johansson*, Petter August

Viktor Karlssons änka Gerda Matilda Karlsson, Johan Alfred Anderssons änka Frida Charlotta Andersson, Hans Ottossons änka Maria Charlotta Ottosson, Sven Otto (Svensson) Alexanderssons änka Hilda Maria Alexandersson, Johan Erik Oscar Karlssons änka Karolina Karlsson, Sven Anderssons änka Ingrid Andersson, Ernst Gustaf Hellströms änka Hilda Kristina Hellström, Karl Vilhelm Dahlströms änka Wilhelmina Dahlström, Viktor Emanuel Nilssons änka Ellen Sofia Nilsson, Karl August Olssons änka Hilda Ottilia Olsson och Axel Vilhelm Strömblads änka Elina Amalia Strömblad, må från och med den 1 januari 1926 komma i åtnjutande av årliga pensioner å allmänna indragningsstaten till belopp av 384 kronor för envar, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd.

7:o.

I punkten 2:o av samma proposition har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att mösskräddaren Lars Johan Åkerholms änka, *Anna Augusta Åkerholm, född Nordström*, må från och med den 1 januari 1926, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 444 kronor.

Riksdagen har ansett sig böra medgiva, att pension beredes änkan Åkerholm. Beloppet av denna pension har emellertid i enlighet med vad under nästföregående punkt anförts bestämts till 384 kronor årligen.

Åberopande det anförda anmäler riksdagen, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgivit, att mösskräddaren Lars Johan Åkerholms änka, *Anna Augusta Åkerholm, född Nordström*, må från och med den 1 januari 1926, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 384 kronor.

8:o.

I punkten 3:o av förevarande proposition har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att förre arbetaren vid Karlsborgs fästningsbyggnad, vallmästaren Claes Linus Johanssons änka *Johanna Maria Johansson, född Johansson*, må från och med den 1 januari 1926, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 444 kronor.

Riksdagen har icke annat att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag än att pensionsbeloppet, i enlighet med av riksdagen förut angivna grunder, syntes böra bestämmas till 384 kronor.

Riksdagen anmäler sålunda, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgivit, att förre arbetaren vid Karlsborgs fästningsbyggnad, vallmästaren Claes Linus Johanssons änka *Johanna Maria Johansson, född Johansson*, må från och med den 1 januari 1926, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 384 kronor.

9:o.

Under punkten 4:o av propositionen nr 129 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att skogvaktaren vid Karlsborgs fästningsbyggnad Ludvig Petterssons änka *Augusta Pettersson, född Pettersson*, må från och med den 1 januari 1926, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 444 kronor.

Riksdagen, som anser att pensionsbeloppet jämväl i nu förevarande fall bör bestämmas till 384 kronor årligen, får anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, medgivit, att skogvaktaren vid Karlsborgs fästningsbyggnad Ludvig Petterssons änka *Augusta Pettersson, född Pettersson*, må från och med den 1 januari 1926, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 384 kronor.

10:o.

Under punkten 5:o av förevarande proposition nr 129 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att daglönaren vid flottans varv i Karlskrona Carl Olof Olssons änka *Hilda Amalia Olsson, född Cedergren*, må från och med den 1 januari 1926, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 324 kronor.

I samband härmed har riksdagen till behandling förehaft en inom riksdagen väckt motion (II: 11), vari hemställts, »att riksdagen måtte bevilja f. d. daglönaren vid Karlskrona kronovarv nr 946 Karl Olof Olssons änka, *Hilda Amalia Olsson*, ett årligt understöd av 300 kronor, att utgå från 1 januari 1926 under hennes återstående livstid».

Riksdagen har ansett sig böra medgiva, att pension beredes änkan *Olsson*. Beloppet av denna pension har i enlighet med riksdagens beslut under närmast föregående punkter synts böra bestämmas till 384 kronor årligen.

Åberopande det anförda anmäler riksdagen, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning och förenämnda motion, medgivit, att daglönaren vid flottans varv i Karlskrona Carl Olof Olssons änka *Hilda Amalia Olsson, född Cedergren*, må från och med den 1 januari 1926, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 384 kronor.

11:o.

Eders Kungl. Maj:t föreslår i punkten 6:o av berörda proposition nr 129 riksdagen medgiva, att månadslönaren vid flottans varv i Karlskrona *Karl August Berglunds änka Mia Berglund, född Karlsson*, må från och med den 1 januari 1926, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änke-

stånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 444 kronor.

I samband med ifrågavarande framställning har riksdagen till behandling förehaft en inom riksdagen väckt motion (II:2) däri motionären hemställt, »att varvskontoristen Carl August Berglunds änka Mia Berglund, född Karlsson, må från och med år 1926, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 300 kronor».

Med hänsyn till i ärendet åberopade omständigheter har riksdagen funnit skäl föreligga att bevilja en pension av statsmedel till änkan Berglund under hennes återstående livstid. Riksdagen anser emellertid anledning saknas att i detta fall bestämma ett högre pensionsbelopp än vad riksdagen under närmast föregående punkter beslutit eller 384 kronor årligen; och får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning och berörda motion, medgivit, att månadslönaren vid flottans varv i Karlskrona Karl August Berglunds änka Mia Berglund, född Karlsson, må från och med den 1 januari 1926, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 384 kronor.

12:o.

Under punkten 7:o av propositionen nr 129 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att hushållerskan *Emma Johanna Carlsdotter* må från och med den 1 januari 1926, så länge hon förbliver i sitt nuvarande civilstånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 444 kronor.

Med hänsyn till vad i propositionen blivit upplyst rörande hushållerskan Carlsdotters förhållande till avlidne förrådsarbetaren Jonsson har riksdagen om ock med någon tvekan, ansett henne kunna i förevarande hänseende likställas med änka. Vid sådant förhållande har riksdagen på grund av de omständigheter, som föreligga i detta fall, icke velat motsätta sig att pension beredes hushållerskan Carlsdotter. Beloppet av pensionen har bestämts till 384 kronor årligen.

Riksdagen anmäler alltså, att riksdagen i anledning av Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning medgivit, att hushållerskan *Emma Johanna Carlsdotter* må från och med den 1 januari 1926, så länge hon förbliver i sitt nuvarande civilstånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 384 kronor.

13:o.

I en inom riksdagen väckt motion (I:27) har hemställts, »att riksdagen måtte besluta tillerkänna envar av f. d. förmannen Carl Johan Edvard Nyströms änka *Ingrid Nyström*, född *Olsson*, f. d. daglönaren August Balcks änka *Berta Louise Sofia Hildegard Balck*, född *Karlsson*, samt f. d.

daglönaren Gustaf Adolf Wilhelm Lohmans änka *Helena Lohman, född Petersson*, ett årligt understöd av 300 kronor att utgå från och med den 1 januari 1926 under sin återstående livstid».

Samtliga de personer, för vilka i förevarande motion begäres understöd, äro änkor efter anställningshavare, vilka under jämförelsevis lång tid tjänat staten. Änkorna hava uppnått respektive 66, 71 och 59 års ålder samt äro enligt läkarintyg på grund av sjukdom oförmögna till arbete, med vilket de kunna försörja sig. Av handlingarna att döma synas de även vara i sådana ekonomiska omständigheter, att behov av understöd torde få anses föreligga. Under sådana förhållanden har riksdagen funnit sig böra medgiva, att årliga understöd beredas dem från allmänna indragningsstaten. Dessa understöd hava, i enlighet med vad riksdagen i åtskilliga föregående punkter angivit, bestämts till 384 kronor årligen. Understöden hava på sätt i motionen hemställt beviljats från och med den 1 januari 1926.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av förevarande motion medgivit, att envar av förmannen Carl Johan Edvard Nyströms änka Ingrid Nyström, född Olsson, daglönaren August Balcks änka Berta Louise Sofia Hildegard Balck, född Karlsson, samt daglönaren Gustaf Adolf Wilhelm Lohmans änka Helena Lohman, född Petersson, må från och med den 1 januari 1926 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 384 kronor.

14:o.

I en inom riksdagen väckt motion (I:59) hemställes bland annat att riksdagen ville bevilja varvsarbetaränkan *Sofia Andersson, född Petersson*, ett årligt understöd av trehundra (300) kronor att utgå från allmänna indragningsstaten från och med år 1926, så länge hon förbliver i sitt änkestånd.

Vad angår frågan om understöd av statsmedel åt änkan Sofia Andersson har riksdagen med hänsyn till hennes höga ålder och mannens jämförelsevis långa anställningstid i statens tjänst samt övriga i motionen återopade omständigheter funnit sig böra medgiva, att sådant understöd i detta fall beredes. Understödet har i överensstämmelse med vad riksdagen i denna skrivelse för liknande fall anmält bestämts till ett belopp av 384 kronor årligen, att från och med den 1 januari 1926 utgå å allmänna indragningsstaten.

På grund av vad sålunda blivit anført, får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av förevarande motion, medgivit, att förre daglönaren Håkan Anderssons änka, Sofia Andersson, född Petersson, må från och med den 1 januari 1926 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 384 kronor.

15:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II:4) har hemställts, »att riksdagen ville besluta, att vartdera av avlidne korpralen *Frans Olof Gustafssons minderåriga barn, Aina Linnea Margareta och Astrid Viola Victoria*, må från och med den 1 januari 1926 till och med utgången av det kalenderår under vilket barnet uppnår 18 års ålder, från allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av etthundra kronor».

De omständigheter, som åberopats i ärendet, hava synts riksdagen motivera, att något understöd av allmänna medel beredes avlidne korpralen Gustafssons minderåriga barn. Vad angår storleken av sådant understöd må erinras, att riksdagen i denna skrivelse i ett par fall anmält s. k. barnpensioner till ett belopp av 120 kronor årligen. I nu förevarande fall har emellertid vid avvägande av understödsbeloppen — såsom tidigare stundom ägt rum — hänsyn ansetts böra tagas till att de minderåriga barnen sakna såväl fader som moder. Denna omständighet synes påkalla något högre understödsbelopp; och har riksdagen i sådant avseende ansett sig böra bestämma ett belopp av 168 kronor årligen för vartdera barnet. Understöden hava beviljats från och med den 1 januari 1926, att utgå å allmänna indragningsstaten till och med utgången av det kalenderår, då vederbörande uppnår 18 års ålder.

Under åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av förevarande motion medgivit, att vartdera av avlidne korpralen Frans Olof Gustafssons minderåriga barn Aina Linnea Margareta och Astrid Viola Viktoria må från och med den 1 januari 1926 till och med utgången av det kalenderår, under vilket barnet uppnår 18 års ålder, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 168 kronor.

16:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II:10) har hemställts, »att riksdagen måtte bevilja avlidne f. d. daglönaren vid Karlskrona kronovarv, nr 43 August Johansson Sandgrens änka, *Bertha Sandgren*, ett årligt understöd av 300 kronor, att utgå från 1 januari 1926 under hennes återstående livstid.»

Då änkan Sandgren uppnått en ålder av över 81 år och synes vara i behov av ekonomiskt understöd, har riksdagen med hänsyn även till mannens jämförelsevis långa tjänstetid ansett sig böra medgiva, att sådant understöd beredes henne från allmänna indragningsstaten. Understödet har i enlighet med vad riksdagen i denna skrivelse beträffande liknande fall anmäler bestämts till 384 kronor, att utgå från och med den 1 januari 1926 under änkan Sandgrens återstående livstid, så länge hon förbliver ogift.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av förevarande motion medgivit, att daglönaren August Johansson

Sandgrens änka, Bertha Sandgren, född Åkesdotter, må från och med den 1 januari 1926 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 384 kronor.

17:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II: 23) har föreslagits, »att riksdagen ville besluta, att daglönaren vid flottans varv i Karlskrona Johan August Månssons änka *Henrika Katarina Mariana Månsson, född Karlholm*, må så länge hon befinner sig i sitt nuvarande änkestånd från allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 300 kronor.»

Med hänsyn till de omständigheter, som i ärendet åberopats och i betraktande av riksdagens beslut i åtskilliga likartade fall, har riksdagen ansett sig böra medgiva, att understöd av statsmedel beredes änkan Månsson. Detta understöd har i överensstämmelse med vad riksdagen i denna skrivelse för likartade fall anmäler bestämts till 384 kronor årligen, att från och med den 1 januari 1925 utgå å allmänna indragningsstaten.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av förevarande motion medgivit, att daglönaren vid flottans varv i Karlskrona Johan August Månssons änka *Henrika Katarina Mariana Månsson, född Karlholm*, må från och med den 1 januari 1926 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 384 kronor.

18:o.

Uti en inom riksdagen väckt motion (II: 271) hemställes, »att riksdagen måtte besluta bevilja änkan *Anna Greta Blomgren, född Sköld*, ett årligt understöd å 300 kronor att utgå från och med år 1926.»

Med hänsyn till de förhållanden, som åberopats beträffande änkan Blomgren, och i betraktande av mannens långvariga anställning i statens tjänst har riksdagen funnit sig böra medgiva, att understöd av statsmedel i förevarande fall beviljas. Understödet har bestämts till 384 kronor årligen, att från och med den 1 januari 1926 utgå å allmänna indragningsstaten.

Åberopande det anförda anmäler riksdagen, att riksdagen i anledning av förevarande motion medgivit, att förre skrädderiarbetaren Johan Alfred Blomgrens änka, *Anna Greta Blomgren, född Sköld*, må från och med den 1 januari 1926 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 384 kronor.

19:o.

I en till riksdagen avlåten, den 31 december 1925 dagtecknad proposition nr 14 har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att förste byråinspektören i bank- och fondinspektionen Per Anders Bolldéns änka, *Elsa Sofia Charlotta Bolldén, född Fogelström*, samt makarnas son, *Sten Olov Anders*, må, räknat från och med den 1 april 1925, från reservationsanslaget till upprätthållande av bank- och fondinspektionens verksamhet uppbära årliga pensioner, änkan 1,200 kronor under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, och sonen 500 kronor, intill dess han uppnått 18 års ålder.

Riksdagen har vid prövning av Eders Kungl. Maj:ts förslag ansett sig böra bifalla detsamma. Under framhållande av att ifrågavarande pensioner äro avsedda att utgå från reservationsanslaget till upprätthållande av bank- och fondinspektionens verksamhet får riksdagen anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

20:o.

I den till riksdagen den 12 februari 1926 avlåtna propositionen nr 86¹ har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, i punkten 9:o föreslagit riksdagen medgiva, att förre vaktmästaren vid Kungsholms realskola i Stockholm August Andersson Dahls änka *Johanna Olofsdotter Dahl, född Dimberg*, må från och med den 1 november 1924 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver ogift, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 444 kronor.

Med hänsyn till vissa av riksdagen tidigare meddelade beslut i likartade fall har riksdagen intet att erinra mot att änkan Dahl beredes ett årligt understöd under sin återstående livstid. Vad angår storleken av detta understöd har riksdagen ansett hänsyn böra tagas till att änkan Dahl under mannens hela tjänstetid biträtt denne med utförande av städningsgöromål. I betraktande härav har riksdagen ansett sig böra bevilja det av Eders Kungl. Maj:t föreslagna beloppet 444 kronor.

Riksdagen får sålunda anmäla, att riksdagen med bifall till Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning medgivit, att förre vaktmästaren vid Kungsholms realskola i Stockholm August Andersson Dahls änka *Johanna Olofsdotter Dahl, född Dimberg*, må från och med den 1 november 1924 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver ogift, å allmänna indragningsstaten uppbära ett årligt understöd av 444 kronor.

¹ Beträffande punkterna 1:o—8:o samt 10:o—11:o av prop. nr 86, se skrivelse nr 148, punkterna 41:o—48:o samt 50:o—51:o.

21:o.

I punkten 3:o av den till riksdagen den 19 februari 1926 avlätna propositionen nr 149¹ har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, dels att avlidne stallbetjänten vid Strömsholms hingstdepå Erik Bergs änka *Anna Berg, född Andersson*, må från och med den 1 januari 1926, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, åtnjuta pension till ett belopp av 444 kronor för år räknat, dels ock att pensionen må utgå i första hand av det årliga överskott, som må uppstå å avkastningen av den hos pensionskassan för tjänstemännen vid Strömsholms hingstdepå samt deras änkor och barn samlade pensionsfond, sedan de årliga pensionsbeloppen till kassans övriga pensionärer guldits, samt, i den mån detta överskott icke förslår för ändamålet, från allmänna indragningsstaten.

Riksdagen har icke funnit anledning till annan erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag än att beloppet av den ifrågasatta pensionen, i likhet med vad riksdagen i denna skrivelse för jämförliga fall beslutit, bestämts till 384 kronor årligen.

Åberopande det anförda anmäler riksdagen, att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning, medgivit, dels att avlidne stallbetjänten vid Strömsholms hingstdepå Erik Bergs änka *Anna Berg, född Andersson*, må från och med den 1 januari 1926, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, åtnjuta pension till ett belopp av 384 kronor för år räknat, dels ock att pensionen må utgå i första hand av det årliga överskott, som må uppstå å avkastningen av den hos pensionskassan för tjänstemännen vid Strömsholms hingstdepå samt deras änkor och barn samlade pensionsfond, sedan de årliga pensionsbeloppen till kassans övriga pensionärer guldits, samt, i den mån detta överskott icke förslår för ändamålet, från allmänna indragningsstaten.

22:o.

Under punkten 5:o av samma proposition nr 149¹ har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att framlidne ladufogden vid Alnarps egendom P. J. Dahls änka *Emma Dahl, född Andersson*, må, räknat från den 1 augusti 1925, under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna indragningsstaten uppbära en årlig pension av 444 kronor.

Riksdagen, som medgiver, att pension beredes änkan Dahl, har i fråga om pensionens storlek funnit anledning saknas att bestämma högre belopp än 384 kronor årligen. Riksdagen anmäler alltså, att riksdagen, i anled-

¹ Beträffande punkterna 1:o—2:o samt 4:o av prop. nr 149, se skrivelse nr 148, punkterna 55:o och 56:o samt 58:o.

ning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgivit, att framlidne ladufogden vid Alnarps egendom P. J. Dahls änka Emma Dahl, född Andersson, må, räknat från den 1 augusti 1925, under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, å allmänna in- dragningsstaten uppbära en årlig pension av 384 kronor.

II. Efterlevande till befattningshavare vid kommunikationsverken.

23:o.

I en inom riksdagen väckt motion (I: 60) har hemställts, »att riksdagen ville besluta, att understöd av postmedel må utbetalas till postförare David Adrian Danielssons änka *Sara Maria Teresia Gustafsson* och hennes minderåriga barn *Anna Lilly* och *Elin Gunvor* med belopp och från den tidpunkt räknat, som vederbörande utskott vid ärendets behandling kan pröva skäligt föreslå».

Med hänsyn till i ärendet åberopade särskilda omständigheter har riksdagen ansett sig böra medgiva, att understöd av statsmedel beredas änkan Danielsson och hennes minderåriga barn. Beträffande storleken av dessa understöd har generalpoststyrelsen i avgivet utlåtande föreslagit belopp av 270 kronor årligen för änkan, så länge hon lever ogift, och 135 kronor för vardera barnet intill uppnådd ålder av 16 år. Riksdagen har biträtt vad generalpoststyrelsen sålunda föreslagit, dock att understödet till vardera barnet bestämts att utgå till och med utgången av det kalenderår, varunder det uppnår 16 års ålder. Understöden hava beviljats av postmedel att utgå från och med den 1 januari 1926. Då understödsbeloppen avpassats till överensstämmelse* med livräntebelopp enligt 1901 års lag angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete, har särskild föreskrift ansetts böra meddelas, att å beloppen icke må utgå dyrtidstillägg.

Åberopande det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av förevarande motion, medgivit, att postföraren David Adrian Danielssons änka, Sara Maria Teresia Gustafsson, född Pettersson, och makarnas minderåriga barn Anna Lilly Danielsson och Elin Gunvor Danielsson må från och med den 1 januari 1926 av postmedel uppbära årliga understöd, änkan så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd med 270 kronor och vardera barnet till och med utgången av det kalenderår, varunder det uppnår sexton års ålder, med 135 kronor, dock utan rätt att å understöden uppbära dyrtidstillägg.

24:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II: 123) har hemställts, »att riksdagen måtte medgiva, att avlidne extra ordinarie reparatören *Oskar Valdemar Erikssons änka och makarnas omyndiga barn* må av telegrafverkets medel uppbära årliga understöd, änkan med 360 kronor, så länge hon

förbliver i sitt nuvarande änkestånd, samt vart och ett av barnen med 120 kronor till och med det kalenderår, under vilket barnet uppnår 18 års ålder».

Med hänsyn till Erikssons korta anställningstid i statens tjänst har riksdagen ansett det kunna ifrågasättas, huruvida understöd av statsmedel borde i detta fall beviljas. Då emellertid riksdagen under likartade omständigheter medgivit understöd åt efterlevande till befattningshavare i telegrafverkets tjänst, har riksdagen funnit anledning föreligga att jämväl här bevilja sådant understöd. Att såsom i motionen hemställts pension skulle beredas änkan, har riksdagen dock icke ansett sig kunna medgiva, då hon endast är 29 år gammal och såvitt handlingarna utvisa icke lider av sjukdom. Riksdagen har däremot ansett sig böra, på sätt i vissa liknande fall tidigare ägt rum, medgiva understöd i form av uppfostringsbidrag åt makarna Erikssons minderåriga barn. Dessa understöd hava bestämts till 120 kronor årligen för vart och ett av barnen, att utgå för de tre äldsta barnen från och med den 1 januari 1926 och för det yngsta barnet, som fötts efter faderns död, från och med den 1 februari 1926 till och med utgången av det kalenderår, varunder vederbörande uppnår 18 års ålder. Understöden hava anvisats att bestridas av telegrafverkets medel.

Under återopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av förevarande motion medgivit, att vart och ett av avlidne e. o. reparatören Oskar Valdemar Erikssons och hans efterlämnade änkas, Karin Maria Viktoria Eriksson, född Andersson, minderåriga barn, Margit Valborg Maria, Carl Oscar Göte, Karin Marianne och Inge Valdemar må, räknat beträffande de tre förstnämnda barnen från och med den 1 januari 1926 och beträffande det sistnämnda barnet från och med den 1 februari 1926, till och med utgången av det kalenderår, under vilket barnet uppnår 18 års ålder, av telegrafverkets medel uppbära ett årligt understöd av 120 kronor.

25:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II: 275) har föreslagits, »att riksdagen måtte bevilja extra linjearbetaren Johan Linus Bloms efterlevande änka, *Hilda Maria Blom, född Norman*, ett årligt understöd, så länge hon befinner sig i sitt nuvarande änkestånd, av 600 kronor samt till vart och ett av hennes inom äktenskapet födda barn ett årligt understöd av 200 kronor, att utgå intill dessa fylla 16 år».

Då änkan Blom endast är 42 år gammal samt såvitt handlingarna utvisa frisk och arbetsför, har riksdagen ansett sig icke kunna medgiva, att pension av statsmedel beviljas henne. Däremot har riksdagen med hänsyn till i ärendet återopade omständigheter velat bevilja understöd i form av uppfostringsbidrag åt makarna Bloms minderåriga barn. Dessa understöd hava bestämts till 120 kronor årligen för vardera barnet, att

utgå till och med slutet av det kalenderår, då barnet uppnår 18 års ålder. Beloppen hava synts böra bestridas av telegrafverkets medel samt utgå från och med den 1 januari 1926.

På grund av det anförda anmäler riksdagen, att riksdagen i anledning av förevarande motion medgivit, att vartdera av avlidne extra linjearbetaren Johan Linus Bloms och hans efterlämnade änkas Hilda Maria Blom, född Norman, minderåriga barn, Lilly Agda Hildegard och Nils Georg, må från och med den 1 januari 1926 till och med utgången av det kalenderår, under vilket barnet uppnår 18 års ålder, av telegrafverkets medel uppbära ett årligt understöd av 120 kronor.

26:o.

I en till riksdagen avlåten, den 20 februari 1926 dagtecknad proposition nr 166 har Eders Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för samma dag, i punkten 1:o föreslagit riksdagen medgiva, att till avlidne lokomotivföraren vid statens järnvägar, Carl Oscar Dahlbergs änka *Anna Dahlberg, född Strömbeck*, må av trafikmedel utbetalas pension till ett årligt belopp av 444 kronor, att utgå räknat från och med den 1 januari 1925 i enlighet med de grunder, som i §§ 6 och 7 av gällande reglemente för statens järnvägars änke- och pupillkassa stadgas rörande pensioner till änkor efter delägare i nämnda kassa.

Riksdagen biträder Eders Kungl. Maj:ts förslag om beredande av pension till änkan Dahlberg. Då det här gäller änka efter en ordinarie befattningshavare och det föreslagna pensionsbeloppet enligt grunder, som de senaste åren tillämpats i liknande fall, avpassats så att det motsvarar en tredjedel av vad som skulle hava tillkommit vederbörande, därest mannen varit delägare i statens järnvägars änke- och pupillkassa, har riksdagen icke funnit anledning till erinran mot nämnda belopp.

Med åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning.

27:o.

Uti punkten 2:o av samma proposition nr 166 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att av trafikmedel må utbetalas pensioner till konduktören Sven Ludvig Hagerts änka *Augusta Amanda Dorotea Hagert, född Nilsson*, med 324 kronor, till förre vaktmästaren Karl Johanssons änka *Emilia Johansson, född Karlsson*, med 336 kronor samt till förre banvakten Olof Olofssons änka *Johanna Sofia Olofsson, född Petersdotter*, med 228 kronor att utgå från och med den 1 januari 1926 i enlighet med de grunder, som i §§ 6 och 7 av gällande reglemente för statens järnvägars änke- och pupillkassa stadgas rörande pensioner till änkor efter delägare i nämnda kassa.

Under framhållande att i förevarande fall tillämpats enahanda grun-

der som i det under nästföregående punkt behandlade pensionsärendet, får riksdagen anmäla, att riksdagen bifallit Eders Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning.

28:o.

Eders Kungl. Maj:t föreslår i punkten 3:o av förevarande proposition nr 166 riksdagen medgiva, att till förre stationsmästaren Hans Jonsons änka *Anna Sofia Jonson, född Hallqvist*, må av trafikmedel utbetalas pension till ett årligt belopp av 300 kronor, att utgå från och med den 1 januari 1926 i enlighet med de grunder, som i §§ 6 och 7 av gällande reglemente för statens järnvägars änke- och pupillkassa stadgas rörande pensioner till änkor efter delägare i nämnda kassa.

Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkter anfört anmäler riksdagen, att Eders Kungl. Maj:ts ifrågasvarande framställning vunnit riksdagens bifall.

29:o.

I punkten 4:o av berörda proposition nr 166 har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen medgiva, att till e. o. verkstadsförmannen Lars Adolf Arvidsons änka *Ester Lavinia Arvidson* må av trafikmedel utbetalas pension med ett årligt belopp av 336 kronor, att utgå från och med den 1 januari 1926 i enlighet med de grunder, som i §§ 6 och 7 av gällande reglemente för statens järnvägars änke- och pupillkassa stadgas rörande pensioner till änkor efter delägare i nämnda kassa.

Enär änkan Arvidson endast är 45 år gammal, har riksdagen hyst tvekan, huruvida pension bör beviljas henne. Då hon emellertid enligt läkarbetyg är på grund av sjuklighet oförmögen till mera ansträngande arbete, har riksdagen med hänsyn jämväl till de synnerligen ömmande omständigheter, som i övrigt åberopats i ärendet, icke velat motsätta sig, att ett understöd av statsmedel beviljas i förevarande fall. Beträffande grunderna för beräkning av detta understöd har riksdagen efter övervägande funnit sig böra biträda Eders Kungl. Maj:ts framställning.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, medgivit, att till e. o. verkstadsförmannen Lars Adolf Arvidsons änka Ester Lavinia Arvidson må av trafikmedel utbetalas pension med ett årligt belopp av 336 kronor, att utgå från och med den 1 januari 1926 i enlighet med de grunder, som i §§ 6 och 7 av gällande reglemente för statens järnvägars änke- och pupillkassa stadgas rörande pensioner till änkor efter delägare i nämnda kassa.

30:o.

Beträffande Eders Kungl. Maj:ts under punkten 5:o av förevarande proposition nr 166 gjorda framställning om pension åt arbetaren vid statens

järnvägsbyggnader K. J. E. Söder har riksdagen i annat sammanhang (skrivelse nr 148, punkten 2:o) anmält sitt beslut; varom riksdagen velat här erinra.

31:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II:12) har hemställts, »att riksdagen ville bevilja avlidne målaren vid statens järnvägars verkstad i Göteborg Edvard Jakobssons änka *Anna Olivia Jakobsson* ett årligt understöd av 300 kronor, att utgå från och med den 1 januari 1926, så länge hon lever ogift».

Med hänsyn till de omständigheter, som i ärendet åberopats, finner riksdagen det vara billigt, att änkan Jakobsson erhåller något understöd av statsmedel under sin återstående livstid. Understödet har i enlighet med vad riksdagen i denna skrivelse angivit beträffande likartade fall bestämts till 384 kronor årligen. Beloppet har beviljats av trafikmedel att utgå från och med den 1 januari 1926.

Åberopande det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen, i anledning av förevarande motion medgivit, att målaren Edvard Jakobssons änka *Anna Olivia Jakobsson*, född *Bengtsson*, må från och med den 1 januari 1926 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, av trafikmedel uppbära ett årligt understöd av 384 kronor.

32:o.

I motion (II:13) har hemställts, »att riksdagen må medgiva, att e. o. förste reparatören *Anton Fredrik Janssons* änka *Johanna Jansson*, född *Karlsson*, må, räknat fr. o. m. år 1926, så länge hon lever ogift, å allmänna indragningsstaten åtnjuta ett årligt understöd å 240 kronor».

På sätt i motionen framhållits, har 1920 års riksdag under liknande omständigheter beviljat årligt understöd till belopp av 240 kronor åt änkan efter en e. o. lokomotivreparatör, vilken i likhet med e. o. förste reparatören *Jansson* varit anställd först vid *Mellersta Hallands järnväg* och efter denna järnvägs övergång i statens ägo hos statens järnvägar. Med hänsyn härtill och då änkan *Jansson* uppnått 64 års ålder samt synes befinna sig i svaga ekonomiska omständigheter, har riksdagen funnit sig böra medgiva, att ett årligt understöd beviljas henne under hennes återstående livstid. Understödet har även i detta fall bestämts till 384 kronor, att från och med den 1 januari 1926 utgå av trafikmedel.

På grund av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av förevarande motion medgivit, att e. o. förste reparatören *Anton Fredrik Janssons* änka, *Johanna Jansson*, född *Karlsson*, må från och med den 1 januari 1926 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, av trafikmedel uppbära ett årligt understöd av 384 kronor.

33:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II:116) hemställles, »att riksdagen måtte besluta, att till änkan *Maria Eleonora Andersson, född Herting*, skall ur trafikmedel utgå ett årligt understöd av fyrahundra (400) kronor, så länge hon lever ogift och är i fattiga omständigheter».

Riksdagen har på grund av de i ärendet åberopade omständigheterna funnit sig böra medgiva, att något understöd av statsmedel beredes änkan Andersson under hennes återstående livstid. Beloppet av detta understöd har fastställts till 384 kronor. Understödet har beviljats av trafikmedel, att utgå från och med den 1 januari 1926.

Under hänvisning till vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av förevarande motion medgivit, att e. o. kontorskrivaren Per Viktor Anderssons änka *Maria Eleonora Andersson, född Herting*, må från och med den 1 januari 1926 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, av trafikmedel uppbära ett årligt understöd av 384 kronor.

34:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II:118) har föreslagits, »att riksdagen måtte tillerkänna avlidne Karl Anderssons änka *Emma Andersson, född Pettersson*, ett årligt understöd av 300 kronor att utgå från den 1 januari 1926 under hennes återstående livstid.»

Med anledning av vad i ärendet förekommit har riksdagen funnit skäl medgiva beredande av årligt understöd åt änkan Andersson. Vad angår storleken av detta understöd har riksdagen med hänsyn till att änkan icke är att anse såsom alldeles medellös funnit sig böra stanna vid ett belopp av 324 kronor årligen, motsvarande oreglerad änkepension å 200 kronor, att från och med den 1 januari 1926 utgå av trafikmedel.

Riksdagen anmäler, att riksdagen i anledning av förevarande motion medgivit, att e. o. stallkarlen Karl Anderssons änka *Emma Andersson, född Pettersson*, må från och med den 1 januari 1926 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, av trafikmedel uppbära ett årligt understöd av 324 kronor.

35:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II:121) har hemställts, »att riksdagen måtte tillerkänna e. o. bromsaren Karl August Andersson-Roos' änka, *Karolina Andersson-Roos*, ett årligt understöd av 300 kronor, att utgå från den 1 januari 1926».

Då enligt vad av utredningen framgår e. o. bromsaren Andersson-Roos avlidit redan år 1902 eller för över 23 år sedan, har riksdagen ansett det

vara i viss mån tveksamt, huruvida hans änka nu bör pensioneras. Med hänsyn till att änkan Andersson-Roos vid mannens frånfälle uppnått 64 års ålder har riksdagen likväl icke velat motsätta sig, att ett understöd av statsmedel beviljas henne. Understödsbeloppet har syntts böra jämväl i förevarande fall bestämmas till 384 kronor årligen och har beviljats av trafikmedel, att utgå från och med den 1 januari 1926.

Med åberopande av det anförda får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av förevarande motion medgivit, att e. o. bromsaren Karl August Andersson-Roos' änka Karolina Andersson-Roos må från och med den 1 januari 1926 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, av trafikmedel uppbära ett årligt understöd av 384 kronor.

36:o.

I en inom riksdagen väckt motion (II:168) har hemställts, »att riksdagen måtte besluta, att änkan *Emma Kristina Larsson, född Lysén*, må av statens järnvägars trafikmedel, så länge hon befinner sig i sitt nuvarande änkestånd, erhålla ett årligt understöd av 600 kronor, att utgå från och med den 1 januari 1926».

Då e. o. kontorsskrivaren Larsson under omkring 47 år varit anställd i statens tjänst och hans efterlämnade änka, som är 59 år gammal, saknar medel till sitt uppehälle, har riksdagen funnit det vara billigt, att ett understöd av statsmedel beredes änkan under hennes återstående livstid. I anslutning till vad riksdagen för vissa i denna skrivelse omförmälda liknande fall beslutit, har riksdagen ansett understödet böra bestämmas till ett belopp av 384 kronor årligen. Understödet har beviljats av trafikmedel att utgå från och med den 1 januari 1926.

Under åberopande av det anförda anmäler riksdagen, att riksdagen i anledning av förevarande motion medgivit, att e. o. kontorsskrivaren Johan Larssons änka *Emma Kristina Larsson, född Lysén*, må från och med den 1 januari 1926 under sin återstående livstid, så länge hon förbliver i sitt nuvarande änkestånd, av trafikmedel uppbära ett årligt understöd av 384 kronor.

Stockholm den 16 april 1926.

Med undersåtlig vörndnad.